

NeKONFERENCE
"Zelta lappuse Latvijas grāmatniecībā"

ZELTA ĀBELE - ZELTA GRIEZUMĀ

Dr.paed. Austra Avotiņa

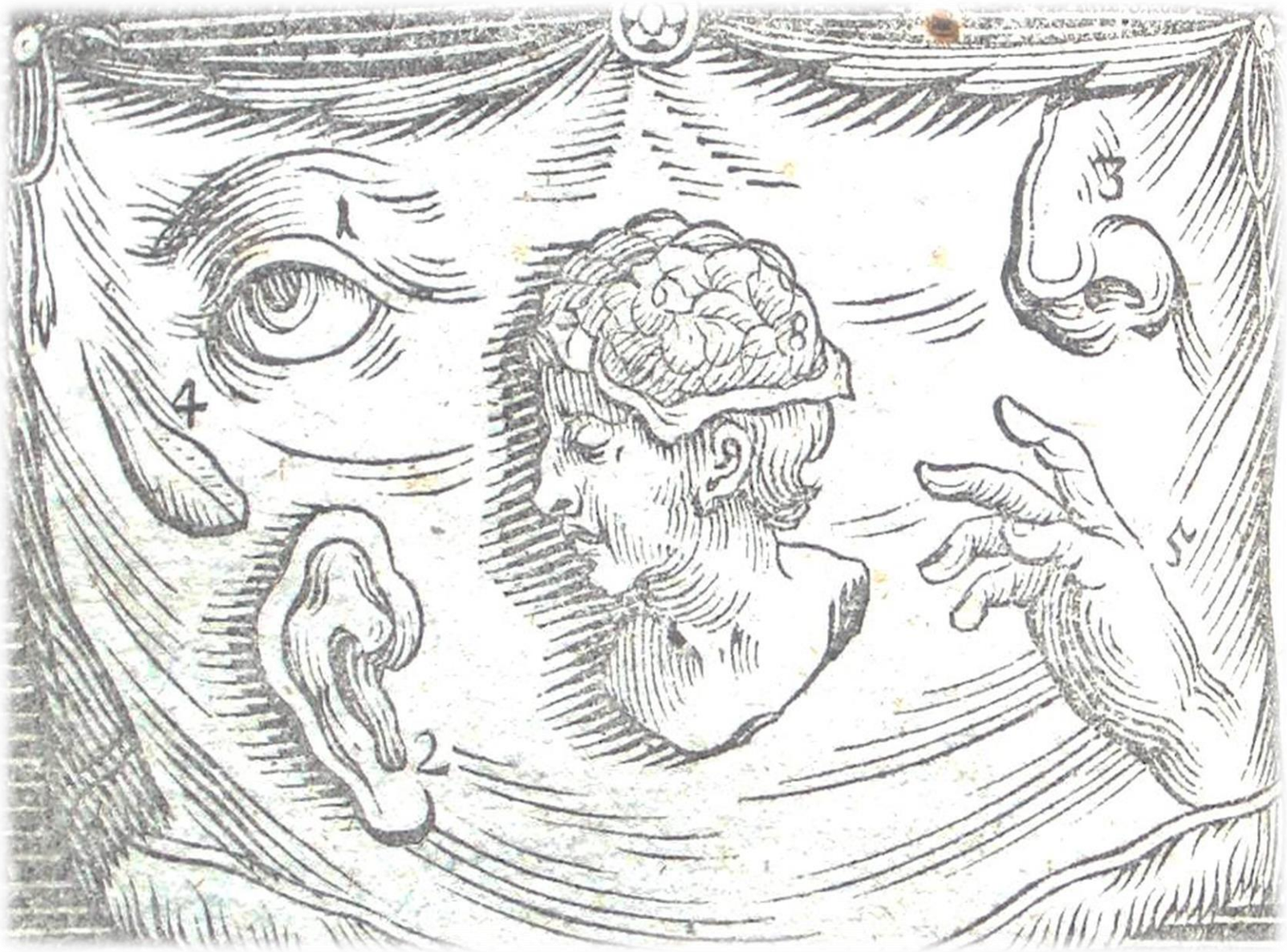
Latvijas Universitāte

2016. 29. septembris

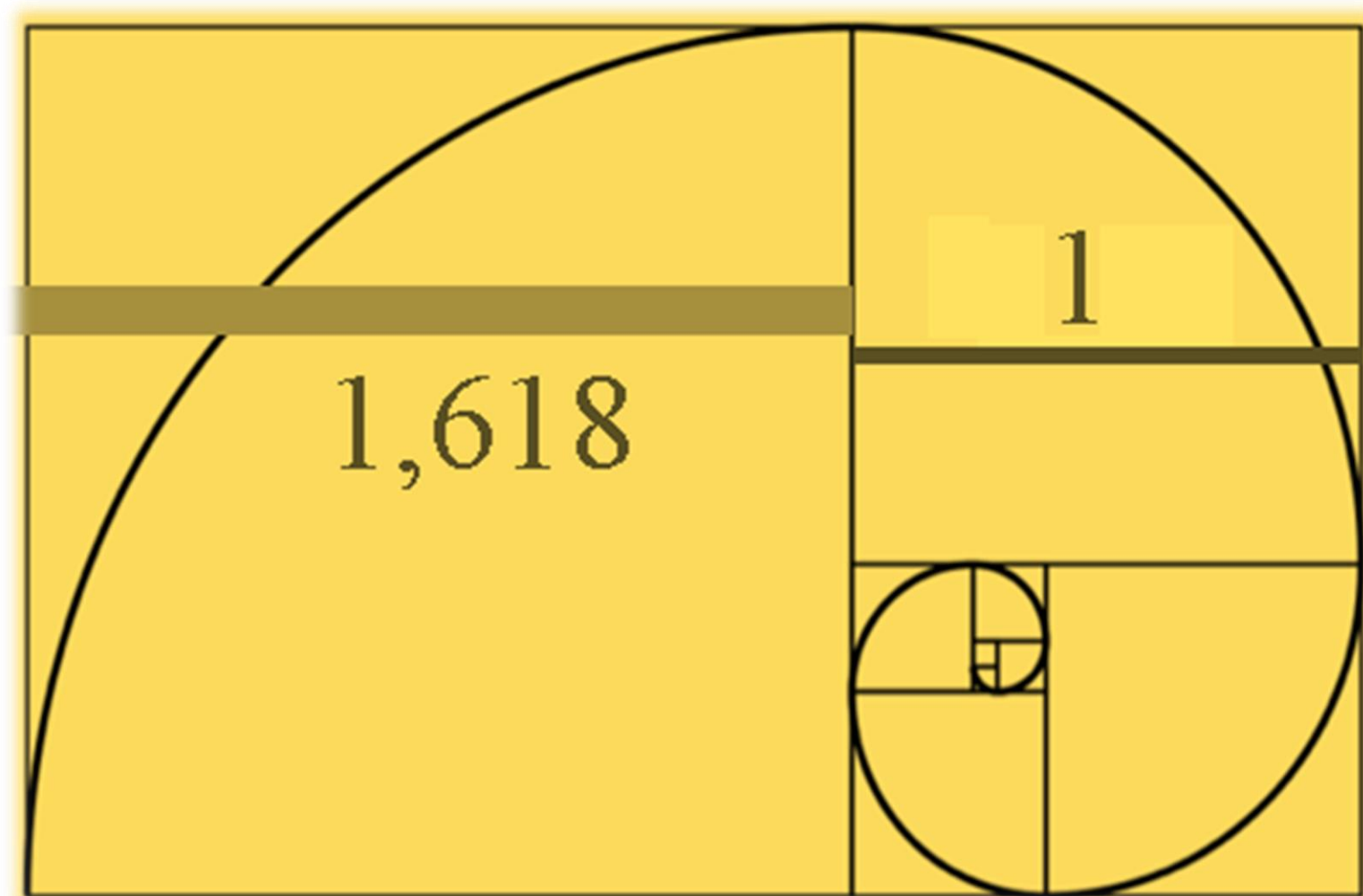
**Kā panākt,
lai ilustrētā grāmata ir
laikmetīgās mākslas
šedevrs
– konceptuāls, telpisks,
radošs
un
vienota kolektīva veidots
mākslas darbs?**

**2006. gadā Berlīnē uzstādīts
piemineklis
J.Gūtenbergam, grāmatu
drukāšanas izgudrotājam**

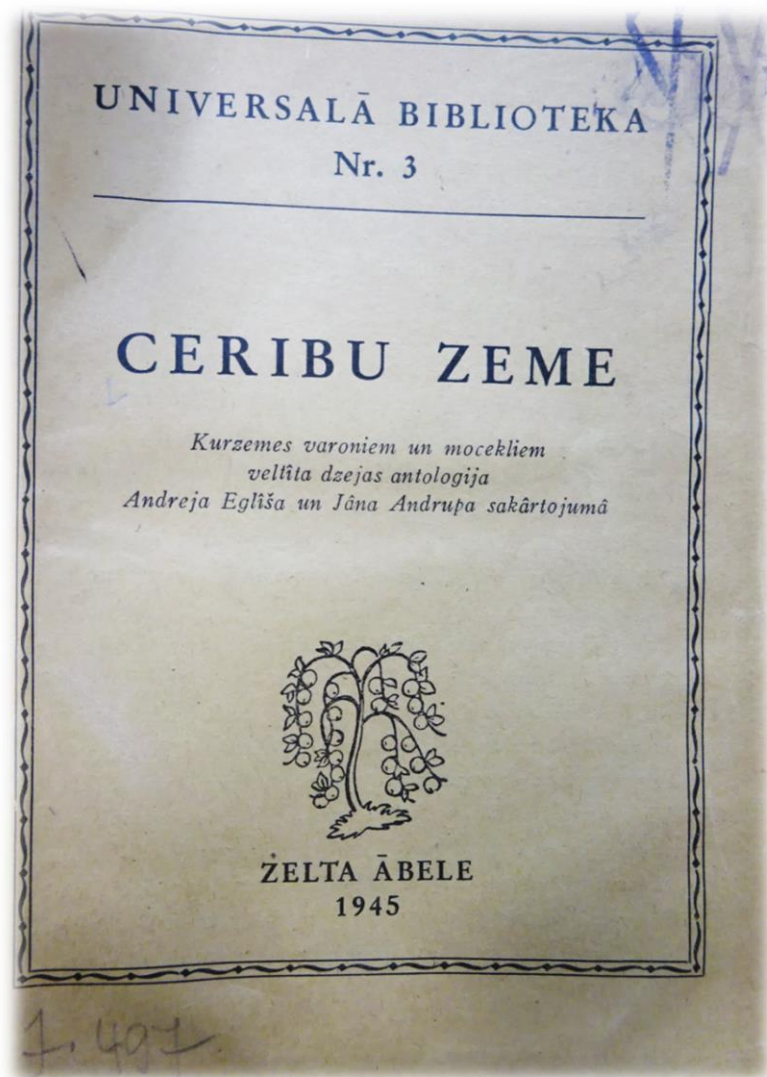
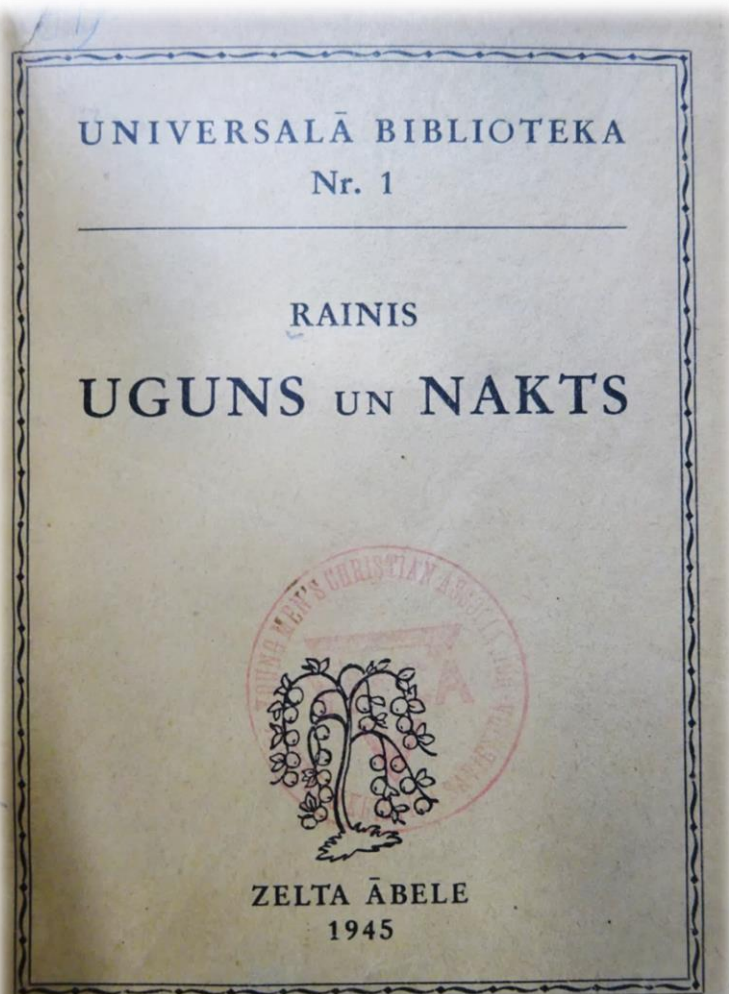

Johann Amos Comenius *Orbis sensualium pictus*

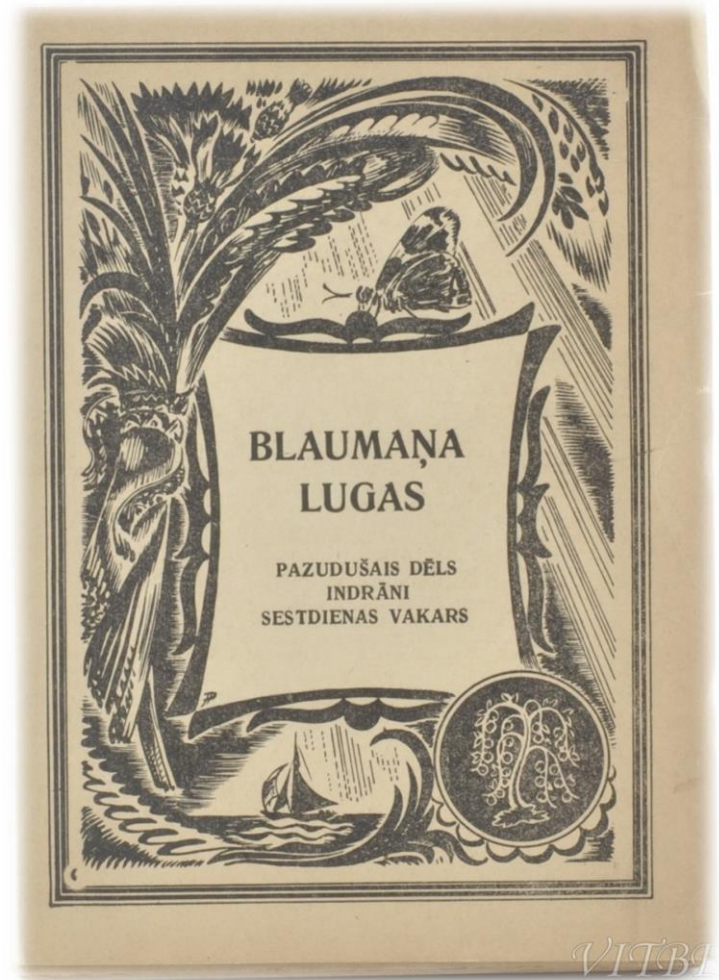
Zelta griezums - *Golden section*

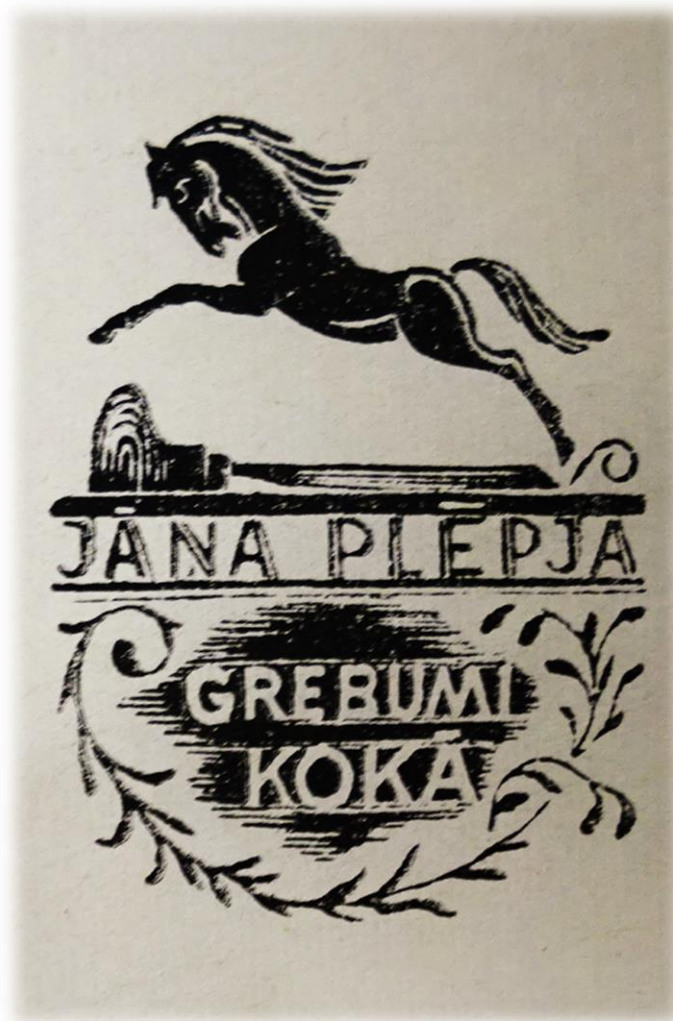
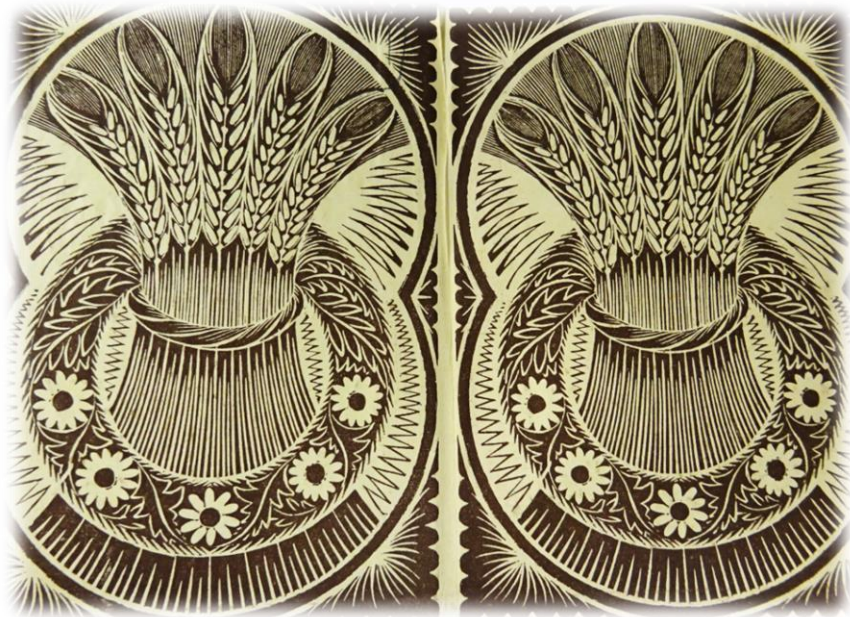

1945.gads

1944. gads

Formāts 9,8 x 7,3 cm
26 gr m² 495 lpp

1. Jūras vāra
2. Kaķīša dzirnavas
3. Pasaka par zelta ābeli.

SKALBES
PASAKAS

R. 7.14. Ābeli 1936

K Skalbe

KĀRLIS SKALBE
K A Ķ Ī Š A
DZIRNAVAS

RIGA

1936

Sirms vecis kailā kažokā iznāca no piesarmojušā dārza un skatījās atpakaļ caur ābelēm, pie kuŗām vakara sārtumā drebēja viegli ledus spīduliši, kā tās bālās plēnes pār kvēlošām oglēm. Biezs

9

Komplekts kastītē (1936):
KĀRĻA SKALBES PASAKAS:
PASAKA PAR ZELTA ĀBELI
Voldemārs Krastiņš
JŪRAS VĀRA
Eduards Melbārdis
KAĶĪŠA DZIRNAVAS
Jānis Šternbergs

*Ši grāmata iespiesta četri simti
eksemplāros, kas ar roku numu-
rēti no 1 līdz 400.*

Nr. 210.

1. K. Skalbes pasakas
2. Ed. Virzas poēma
«Hercogs Jēkabs»

*Šo grāmatu apgādam ZELTA ĀBELE
grafiski iekārtojis un ar gravējumiem ko-
kā pušķojis Jānis Plēpis, un tā iespiesta
uz rokas lējuma papīra tūkstots deviņi
simti trīsdesmit septītā gada oktobra mē-
nesī Valstspapīru spiestuvē, Rīgā, Puš-
kina ielā 12, astoņi simti eksemplāros,
kas numurēti no 1 līdz 800 un dzejnieka
parakstīti*

Šim eksemplāram 282. numurs

KALPA ZĒNA VASARA

JĀNA AKURĀTERA
ATMIŅU ZĪMEJUMS

JĀNA PLĒPJA GRAVEJUMI KOKĀ

RĪGĀ MCMXXXVI

ZELTA ĀBELE

Rīgā, Maizniecas ielā 10 dz. 8
Pastā tekošs režins 10223

Šī gramata

iespiesta tukstots deviņi
simti trīsdesmit sestā
gada septembrī—oktobrī
K. PAUCIŠA spiestuvē
Limbāžos, 600 eksemplāros
Divdesmit astoņi eksem-
plāri iespiesti uz rokas
lējuma vergē papīra
un numurēti no I—XXVIII
bet pārējie uz Ligates
VERGĒ MILLS papīra un
numurēti no 1—572

Šim eksemplāram
210. numurs

ALEKSANDRA PUŠKINA NOVELE PĪKA
DĀMA, ATZĪMĒJOT DZEJNIEKA TRAĢISKĀS
NĀVES SIMTO GADU, VALDA GRĒVIŅA
TULKOJUMĀ UN OSKARA NORIŠA GRAFISKĀ
IETĒRPĀ, IESPIESTA VALSTSPAPĪRU SPIES-
TUVĒ, RĪGĀ, LIELĀ MASKAVAS IELĀ 11,
ASTOŅI SIMTI EKSEMPLĀROS, NO KURIEM
SEŠI EKSEMPLĀRI IESPIESTI UZ ROKAS
LĒJUMA VERGĒ PAPĪRA UN NUMURĒTI NO
I. LĪDZ VI. / GRĀMATU JĀŅA VĪTIŅA UN
KRISTAPA GRENĒVICA VADĪBĀ SALIKUŠI
AUGUSTS ANTĒNS, JĀNIS AMTMANIS, INTS
ČAČE, ERNESTS JANSONS, ARNOLDS KRIST-
JANSENS, JĀNIS KUNDZIŅŠ UN JĀNIS ZARIŅŠ;
MĀRTIŅA ARĀJA VADĪBĀ IESPIEDIS JĒKABS
GRĪNFELDS. ŠINĒ GRĀMATĀ IEVIETOTĀS
ORĪGINĀLLITOGRAFIJAS KĀRĻA VILSONA
VADĪBĀ IESPIEDUŠI HEINRICHS FOLKS UN
VOLDEMĀRS ZVIEDRIS. / JĀŅA SLAŅĶA VA-
DĪBĀ IESIETA K/S J. TIRZĪTS SIETUVĒ, RĪGĀ.

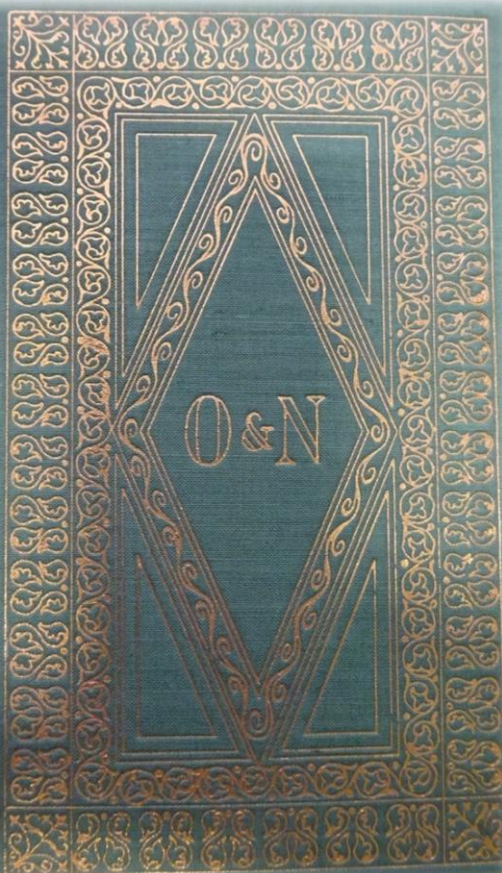
*Apgāds ZELTA ĀBELE
Rīgā, Maiznīcas ielā 10, dz. 8
pastā tek. rēķ. 10223*

**Puškins "Pīka dāma"
Valda Grēviņa tulkojumā un
Oskara Noriša grafiskā ietērpā
1937**

Šo grāmatu Zelta Ābelei iekārtoja un izgreznoja ar kokgriezumiem XIII gadsimta franču ornamentu, kostīmu zīmējumu un iluminētu manuskriptu garā Voldemārs Krastiņš. Tā kā tika izvēlēta šī skaistā rokas garnitūra, kurā uzreizi varēja salikt tikai vienu drukas loksni, arī ilustrācijas un viņjetes tika grieztas kokā pakāpeniski, paralēli grāmatas salikšanai un iespiešanai. Grāmatu salikuši Olga Cīrulis un Teodors Heinrihsons.

1200 eksemplāri, no tiem 6 uz rokas lietā papīra. 1939.gads

OKASENS UN NIKOLETA

VECFRANČU DZIESMA-PASAKA

JĀŅA EZERIŅA
ATDZEJOTA

APGĀDS ZELTA ĀBELE
MAIZNĪCAS IELĀ № 10, DZ. 8. PASTA TEK. RĒĶ. № 10223
RĪGĀ, MCMXXXIX.

XXVIII.

Tiek runāts un stāstīts.

OKASENS nokāpa no zirga ar savu draudzeni, kā jau jūs dzirdējāt. Ar vienu roku viņš sapēmis zirgu pie iemauktiem, ar otru ved savu draudzeni, un tā viņi soļo gar krastu.

Un redz Okasens, ka peld kuģis, bet uz viņa tirgotāji, pavisam tuvu no krasta. Viņš deva tiem zīmes, tirgotāji piebrauca

73

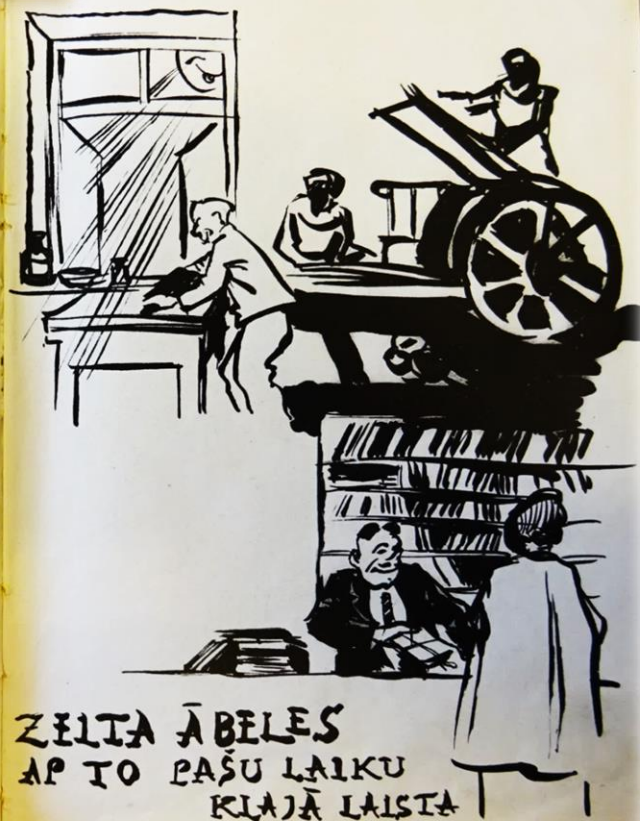
Šī grāmata izpiesta oriģināl-
litografijas tehnikā Valstspāpi-
nu Spiešturē, Rīgā, Maskavas
iela Nr. 11. 1936. gada maija mē-
nesī, 1000 eksemplāros

E. Stērste.
Novele 2.
1936

Visātrāk tapusi
grāmata:
Ilustrācijas
vienā naktī
sazīmēja
Norītis, bet
tekstus ar roku
sarakstīja pats
Goppers
(K. Karulis)

OSKARA NORĪŠA
1936 ZIEDONĪ
BILDĒS LIKTA UN

ZILTA ĀBELES
AP TO PAŠU LAIKU
KLAJĀ LAISTA

EDGARS ALLANS PO

NOLAIŠANĀS MALSTRĒMĀ

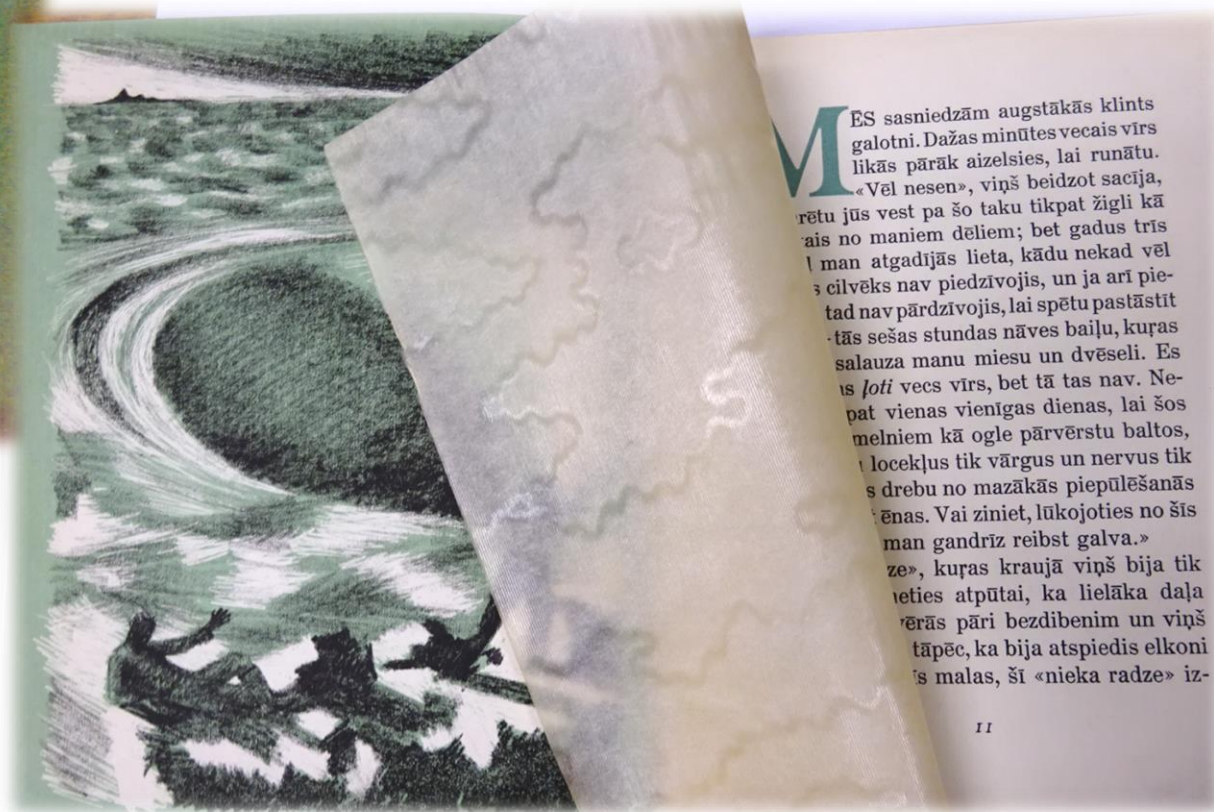

1937.

Anšlava Eglīša

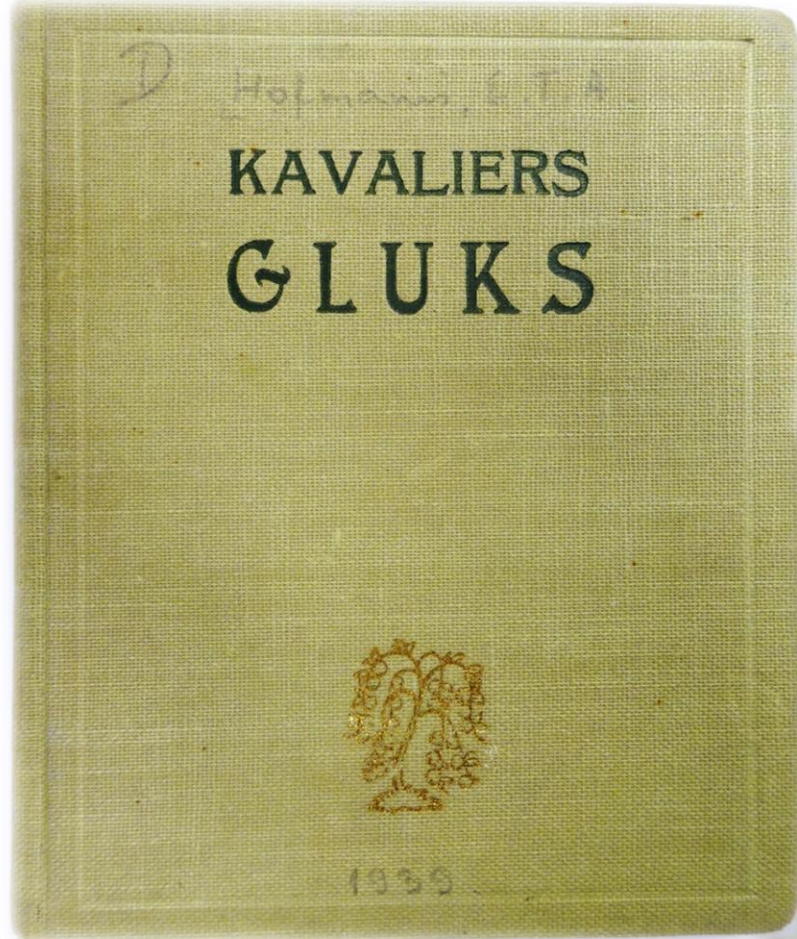
tulkojums no angļu valodas un
oriģināllitogrāfijas

iespiesta 1937.gada maija – jūnija mēnešos
800 eksemplāros

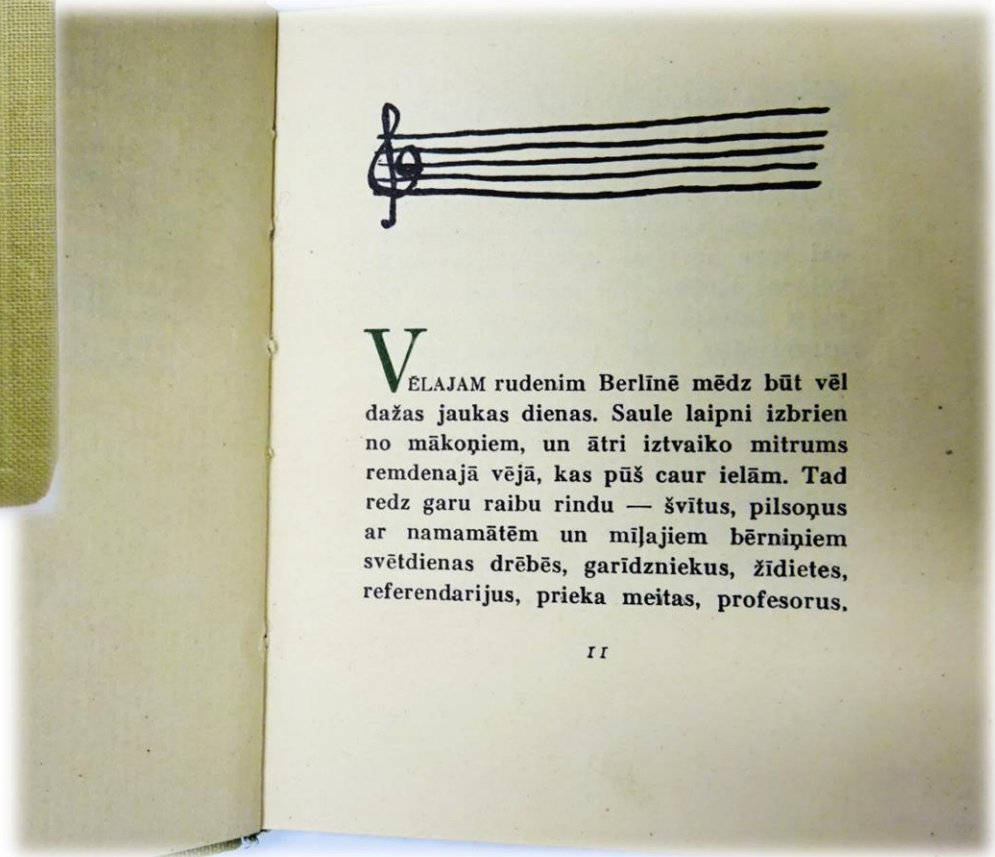

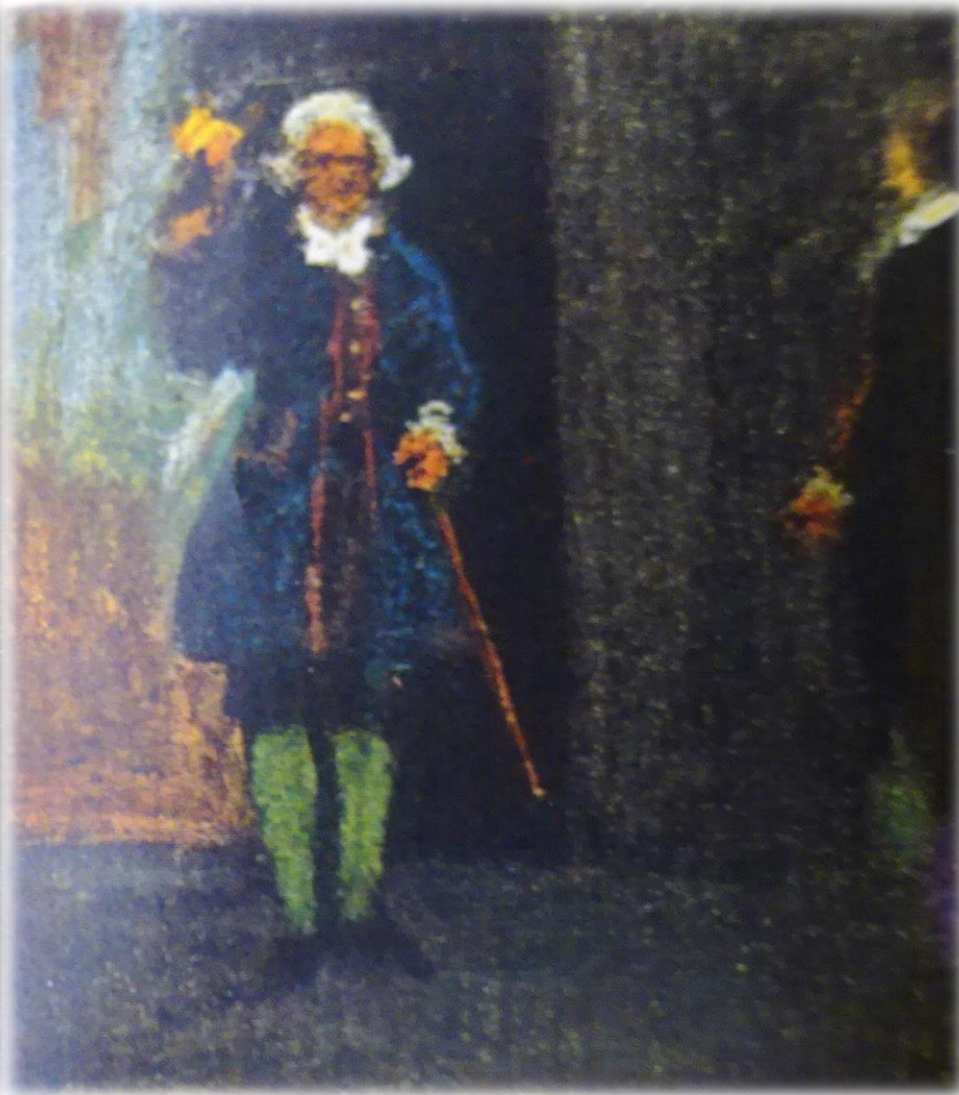
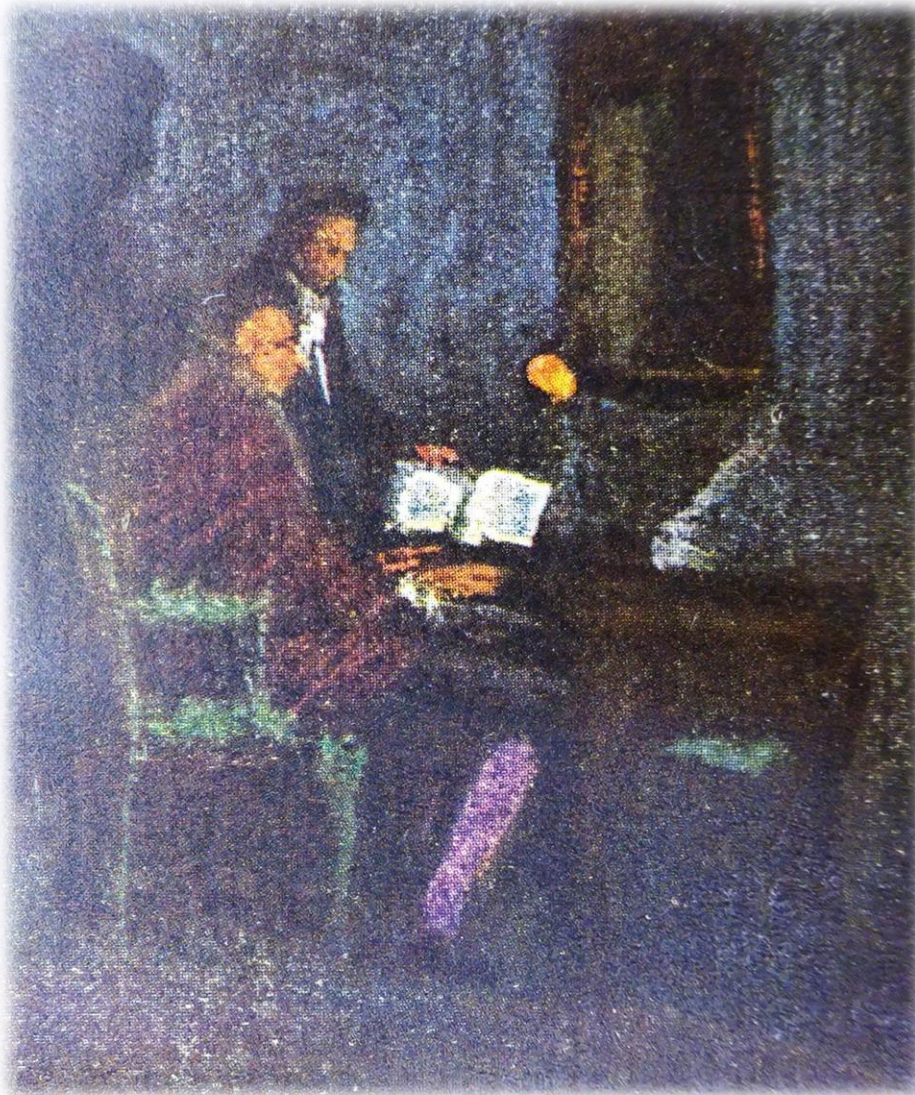
stāstīju visu, viņi neticēja. Tagad es stāstu
to *jums* un tiešām nevaru gaidīt, lai
jūs izrādītos lētīcīgāks par
jautrajiem Lofode-
nas zvejnie-
kiem.

E. T. A. Hofmanis
novele «Kavalieris Gluks», 1939
Voldemāra Irbes grafiskais ietērps un
ilustrācijas
no vācu valodas tulkojis Valdemārs Kārkliņš

Voldemāra Irbes pasteļi (grāmatā četri)

Brāļi Grimmi «Brēmenes muzikanti»
Ilustrējis Reinis Birzgalis, 1944, 25 000 eksemplāros

AIV. Nr. II/01889. Metiens: 25.000. Papīrs no Grafisko materiālu un papīru centrāles. 73×103 cm. Iespiesta un brošēta: Deutsche Verlags- und Druckerei-Gesellschaft im Ostland m. b. H. spiestuvē Rīgā, Kalēju ielā 29. Iznākusi 1944. g. martā. 48 T/3. 44. 5924.

Reinis Birzgalis

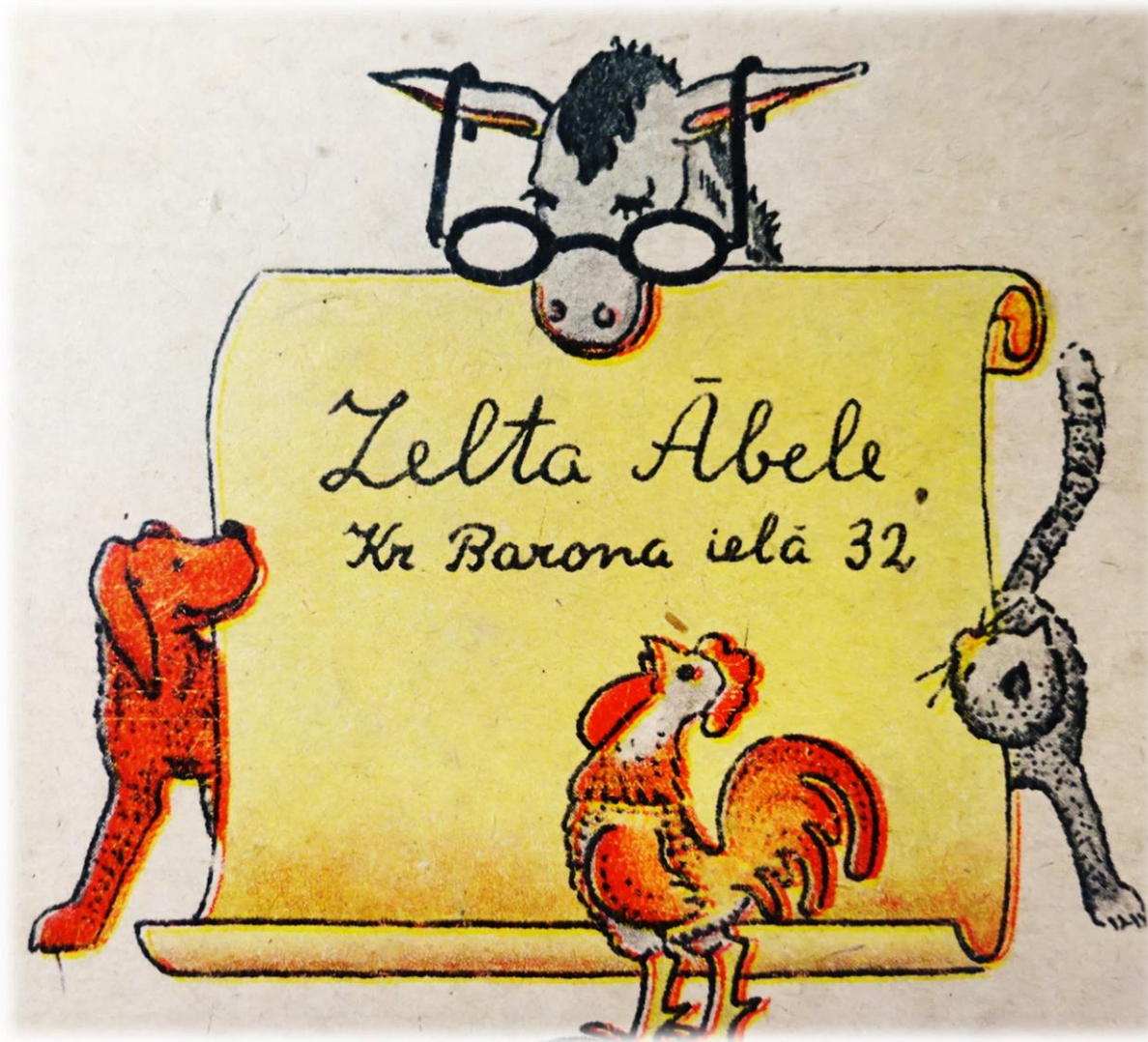
SECINĀJUMI

ZELTA GRIEZUMU «ZELTA ĀBELES» GRĀMATĀS VEIDO PROPORCIJĀ 5:3

1. **Koncepcija** – vizuālās koncepcijas (vizuālais tēls) atbilstība izdevuma saturam pēc formas un stila;
2. **Dizains** – izdevuma formāts, proporcijas, lietojamības komforts, vāka atbilstība tematikai un kopējam izdevuma dizainam;
3. **Makets** – teksta izvietojums, atvērumi, šriftu izvēle, burtu lielums, blīvums, starpinājumi, salikuma kvalitāte;
4. **Ilustrācijas /attēli** – vizuālais saskaņojums ar dizainu un maketu, ilustrāciju klātbūtne ir mērķtiecīga, tās nav tikai rotājums;
5. **Speciāli mākslinieciskie efekti** – tie ir pamatoti un vairo izdevuma māksliniecisko kvalitāti;

POLIGRĀFIJA:

1. **Originalitāte/augstvērtīgums kopumā** – formas un satura sadarbības unikalitāte gala produktā;
2. **Izdevuma poligrāfiskā realizācija** – papīra izvēle, iespieduma kvalitāte;
3. **Iesējums, poligrāfiskie efekti, papildus risinājumi.**

Paldies par uzmanību!